

2015: medisch leiderschap gevraagd en geboden

Als kersverse voorzitter van de NVAG is het me een eer en genoegen om u een gelukkig nieuwjaar te wensen. Ik voel me verwant met de vereniging en haar doelen, mede omdat ik de afgelopen 20 jaar in leidinggevende posities in de gezondheidszorg heb gewerkt en me op diverse manieren heb ingespannen voor de publieke gezondheid(szorg).

Een van de uitdagingen die ons, artsen, wacht is het opnieuw vorm en inhoud geven aan medisch leiderschap. Dat is "core business" voor de NVAG, zult u zeggen. Maar het ziet er naar uit dat dat leiderschap over de hele linie in ons beroep een beetje verloren is gegaan, terwijl het vroeger toch zo vanzelfsprekend leek.

Wat is dat eigenlijk, medisch leiderschap? In mijn ogen is het: de verantwoordelijkheid willen en durven nemen om zaken die je raken in je beroepsuitoefening als arts aan te kaarten. Het kan zowel om medische inhoud als om opleiding, organisatie, processen of procedures gaan. Het is: de gedrevenheid en vasthoudendheid hebben om die zaken te agenderen, en bij te dragen aan verbeteringen, binnen of buiten je organisatie. Je moet daarvoor anderen interesseren, hen bij je streven betrekken, beleid ontwikkelen, coalities aangaan die de kans verhogen dat je je doel bereikt. Onderhandeling en compromissen horen er bij, maar houd wel je doel in het oog. Het verstandig organiseren van zo'n traject is een onmisbaar aspect van medisch leiderschap.

Niet iedere arts kan of hoeft zo'n leider te zijn. Maar leiderschap moet ook weer niet worden overschat: het gaat vaak helemaal niet om hemelbestormende of grootschalige projecten, het is niet zo moeilijk als de wil en de argumenten goed zijn, en met wat steun valt het heel goed te leren en uit te voeren.

Het medisch leiderschap zit de laatste tijd gelukkig weer in de lift, mede dankzij inspanningen van het Platform Medisch Leiderschap en het project Modernisering Medische Vervolgopleidingen, waarin medisch leiderschap tot een van de hoofdthema's voor het nieuwe opleiden is gekozen. Ook de KNMG en de Orde van Medisch Specialisten – de Orde heet vanaf 1 januari jl de Federatie Medisch Specialisten (FMS) – maken het leiderschap tot belangrijk aandachtsgebied. De FMS stelde een bijzonder hoogleraar hiervoor aan bij de medische faculteit te Rotterdam.

Als landelijke vereniging van artsen werkzaam in beleid, management en onderzoek heeft de NVAG een belangrijke bijdrage te leveren aan het in ere herstellen van het medisch leiderschap. Daarbij moeten we naar mijn mening zeker, maar niet alleen, naar de publieke gezondheidszorg kijken. Een groot deel van onze achterban werkt al daarin. Juist daarom is het belangrijk om een verbinding tot stand te brengen met andere zorgsectoren, met name de curatieve en care sector en beleidsinstanties in de zorg. Want ook daar is herstel en uitbouw van het medisch leiderschap nodig. Laten wij, NVAG leden, het gesprek aangaan met artsen die leidinggevende posities of voorbeeldfuncties hebben in de curatieve zorg, in opleidingsland, in de care, de IGZ, overheden en adviesorganen. Wij kunnen van hen leren, zij van ons, en we kunnen gezamenlijk nuttige coalities aangaan. De leden van de NVAG kunnen daarbij fungeren als adviseur, deskundige, wegwijzer, luisterend oor, of gewoon als leider. De Vereniging wil u daarbij met raad en daad ondersteunen!

Speciale aandacht is in 2015 nodig voor de decentralisaties van zorgtaken naar de gemeente. In de ouderenzorg, jeugdzorg en preventie / gezondheidsbevordering kunnen, *moeten*, onze leden hun expertise in medisch leiderschap ten dienste stellen van de instanties die de decentralisatie moeten realiseren: gemeenten, GGD-en, jeugdzorg, zorgverzekeraars, wijkteams, artsen en andere professionals in de publieke en curatieve zorg. Wij artsen van de NVAG weten hoe we medische aspecten met beleid en organisatie moeten verbinden. Daar kan de decentralisatie veel profijt van hebben!

Met deze boodschap wens ik u nogmaals een voorspoedig en inspirerend 2015.